

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI**

URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

ILM SARCHASHMALARİ

Jurnal O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasining FILOLOGIYA, FALSAFA, FIZIKA-MATEMATIKA hamda PEDAGOGIKA fanlari bo'yicha doktorlik dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrdir.

10.2022

**научно-теоретический, методический журнал
Издаётся с 2001 года**

Urganch – 2022

$p \in \mathbb{T}^3$ operator manfiy xos qiymatlarga ega emas, ya'ni, barcha $K \in \Lambda$ va $p \in \mathbb{T}^3$ lar uchun $h(K - p) + l_1 \varepsilon(p)I$ musbat operator ekan. 1-teorema to'liq isbotlandi.

Isbot qilingan 1-teorema panjaradagi soni saqlanmaydigan va uchtadan oshmaydigan zarrachalar sistemasiga mos uchinchi tartibli operatorli matritsalar oilasining muhim va diskret spektrlarini tadqiq qilishda muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. S.N.Lakaev. Some spectral properties of the generalized Friedrichs model. J.Soviet Math. 45:6 (1989), pp. 1540 – 1565.
2. Z.Muminov, F.Ismail, Z.Eshkuvatov. On the number of eigenvalues of a model operator in fermionic Fock space. Journal of Physics: Conference Series 435 (2013), 012036.
3. G.R.Yodgorov, M.I.Muminov. Spectrum of a model operator in the perturbation theory of the essential spectrum. Theoret. and Math. Phys, 144:3 (2005), pp. 1344 – 1352.
4. S.Albeverio, S.N.Lakaev, T.H.Rasulov. On the spectrum of an Hamiltonian in Fock space. Discrete spectrum asymptotics. J.Stat. Phys, 127:2 (2007), pp. 191–220.
5. C.Tretter. Spectral theory of block operator matrices and applications. Imperial College Press, 2008.
6. M.Reed, B.Simon. Methods of Modern Mathematical Physics. IV, Analysis of Operators, Academic Press, New York, 1979.

Latipov Hakimboy Mirzo o'g'li (Buxoro davlat universiteti)

Matematik analiz kafedrasи o'qituvchisi; hakimboylatipov@mail.ru)

TO'RINCHI TARTIBLI OPERATORLI MATRITSANING BLOK ELEMENTLARI ORASIDA SPEKTRAL MUNOSABATLAR

Annotatsiya. Mazkur maqolada panjaradagi soni saqlanmaydigan va to'rttadan oshmaydigan zarrachalar sistemaga mos keluvchi to'rtinchи tartibli operatorli matrisa bloklarga ajratish orqali tadqiq qilingan. Quyi va yuqori blok elementlar spektrlari orasidagi bog'lanishlar tavsiflangan.

Аннотация. В данной работе исследуется операторная матрица четвертого порядка соответствующей системы с не сохраняющимся и не более четырех частиц на решетке, путем разбиения матрицы на блоки. Описаны соотношения между спектрами элементов нижнего и верхнего блоков.

Annotation. In this paper, the fourth order operator matrix corresponding to a system of non-conserved and no more than four particles on a lattice is studied by dividing the matrix into blocks. The relations between the spectra of the lower and upper block elements are described.

Kalit so'zlar: operatorli matritsa, blok elementlar, spektral munosabatlar, Fok fazo, muhim, diskret va nuqtali spektrlar.

Ключевые слова: операторная матрица, блочные элементы, спектральные соотношения, пространство Фока, существенный, дискретный и точечный спектры.

Key words: operator matrix, block elements, spectral relations, Fock space, essential, discrete and point spectra.

Ma'lumki, operatorli matritsalar deganda elementlari biror Banax yoki Hilbert fazosini ikkinchisiga o'tkazuvchi chiziqli operatorlardan iborat bo'lgan matritsalar tushiniladi. Odatda, bu turdagи matritsalar qattiq jismilar fizikasi [1], statistik fizika [2], kvant maydon nazariyasi [3] va zamonaliviy matematik fizikaning yana ko'plab sohalarida uchrab turadi. Operatorli matritsalarning muhim sinflariga misol sifatida haqiqiy sonlar to'plamidagi yoki butun sonlar to'plamidagi soni saqlanmaydigan zarrachalar sistemasiga mos Hamiltonianlarni keltirish mumkin. Bunda zarrachalar soni spin-bozon modeli [4,5] kabi chegaralangan va qirqilgan spin-bozon modeli [6,7] kabi chegaralangan bo'lishi mumkin. Birinchi holda cheksiz operatorli matritsalar, ikkinchi holda esa chekli o'lchamli operatorli matritsalar hosil bo'ladi. Shu sababli chekli o'lchamli operatorli matritsalarning spektral xossalalarini o'rganish dolzarb hisoblanadi.

Ushbu maqolada **d**-o'lchamli panjaradagi soni saqlanmaydigan va to'rttadan oshmaydigan zarrachalar sistemasiga mos keluvchi to'rtinchи tartibli operatorli matrisa bloklarga ajratish orqali tadqiq qilingan. Bu holda o'rganilayotgan operatorli matritsa Fok fazosining qirqilgan to'rt zarrachali qism fazosida ta'sir qiluvchi chiziqli, chegaralangan va o'z-o'ziga qo'shma operator bo'ladi. Avval, quyi va yuqori blok elementlar spektrlari orasidagi bog'lanishlar tavsiflangan. Berilgan operatorli matritsaning muhim spektri

ko‘pi bilan 7 ta kesmalar birlashmasidan iborat bo‘lishi asoslab berilgan. Bunda uchinchi tartibli operatorli matritsaning muhim spektri ko‘pi bilan 3 ta kesmalarda iborat bo‘lishidan va bu operatorli matritsa ko‘pi bilan 4 ta xos qiymatga ega bo‘lishi haqidagi ma’lumotdan foydalanilgan. Birinchi tartibli, ikkinchi tartibli va uchinchi tartibli operatorli matritsalar spektrlari ichma-ich joylashganligi keltirib chiqarilgan.

Faraz qilaylik, $\mathbb{T}^d - d$ o‘lchamli tor, $\mathbb{C}$ – bir o‘lchamli kompleks fazo, $L_2((\mathbb{T}^d)^n)$ esa $(\mathbb{T}^d)^n$ da aniqlangan kvadrati bilan integrallanuvchi (kompleks qiymatli) funksiyalar Gilbert fazosi bo‘lsin, $n = 1, 2, 3$.

Quydagicha belgilashlarni kiritamiz:

$$\begin{aligned}\mathcal{H}_0 &= \mathbb{C}, \quad \mathcal{H}_n = L_2((\mathbb{T}^d)^n), n = 1, 2, 3; \\ \mathcal{H}^{(n,m)} &= \bigoplus_{\substack{k=n \\ k=m}} \mathcal{H}_n, 0 \leq n < m \leq 3\end{aligned}$$

Xususiy holda $\mathcal{H}^{(0,3)} = \mathcal{H}_0 \oplus \mathcal{H}_1 \oplus \mathcal{H}_2 \oplus \mathcal{H}_3$. Odatda, bu fazoga Fok fazosining qirqilgan to‘rt zarrachali qism fazosi deyiladi. $\mathcal{H}^{(0,3)}$ fazoda aniqlangan quyidagi 4-tartibli $\mathcal{A}_\mu$ operatorli matritsalarini qaraymiz:

$$\mathcal{A}_\mu = \begin{pmatrix} A_{00} & \mu A_{01} & 0 & 0 \\ \mu A_{01}^* & A_{11} & \mu A_{12} & 0 \\ 0 & \mu A_{12}^* & A_{22} & \mu A_{23} \\ 0 & 0 & \mu A_{23}^* & A_{33} \end{pmatrix},$$

bunda $A_{ij}: \mathcal{H}_j \rightarrow \mathcal{H}_i$, $i \leq j$, $i, j = 0, 1, 2, 3$ matritsavyiy elementlar quyidagi tengliklar bilan aniqlangan:

$$\begin{aligned}A_{00}f_0 &= \varepsilon f_0; \quad A_{01}f_1 = \int_{\mathbb{T}^d} v(t)f_1(t)dt; \\ (A_{11}f_1)(k_1) &= (\varepsilon + u(k_1))f_1(k_1);\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}(A_{12}f_2)(k_2) &= \int_{\mathbb{T}^d} v(t)f_2(k_1, t)dt \\ (A_{22}f_2)(k_1, k_2) &= (\varepsilon + u(k_1) + u(k_2))f_2(k_1, k_2);\end{aligned}$$

$$(A_{23}f_3)(k_1, k_2) = \int_{\mathbb{T}^d} v(t)f_3(k_1, k_2, t)dt;$$

$$(A_{33}f_3)(k_1, k_2, k_3) = (\varepsilon + u(k_1) + u(k_2) + u(k_3))f_3(k_1, k_2, k_3).$$

Bu yerda, $\mu > 0$ -tasirlashish parametri, ε – haqiqiy son, $v(\cdot)$ va $u(\cdot)$ funksiyalar $\mathbb{T}^d$ torda aniqlangan haqiqiy qiymatli uzluksiz funksiyalar. Parametrlarga quyilgan bunday shartlarda $\mathcal{A}_\mu$ operatorli matritsasiga $\mathcal{H}^{(0,3)}$ Gilbert fazosida chiziqli, chegaralangan va o‘z-o‘ziga qo‘shma operator bo‘ladi.

Dastlab, $\mathcal{A}_\mu$ operatorli matritsaning spektrini o‘rganish uchun quyidagi yordamchi operatorlarni qaraymiz:

$$\begin{aligned}h_\mu^{(1)}: \mathcal{H}^{(0,1)} &\rightarrow \mathcal{H}^{(0,1)}, \quad h_\mu^{(1)} := \begin{pmatrix} A_{00} & \mu A_{01} \\ \mu A_{01}^* & A_{11} \end{pmatrix}; \\ h_\mu^{(2)}: \mathcal{H}^{(0,2)} &\rightarrow \mathcal{H}^{(0,2)}, \quad h_\mu^{(2)} := \begin{pmatrix} A_{00} & \mu A_{01} & 0 \\ \mu A_{01}^* & A_{11} & \mu A_{12} \\ 0 & \mu A_{12}^* & A_{22} \end{pmatrix}; \\ H_\mu^{(1)}: \mathcal{H}^{(2,3)} &\rightarrow \mathcal{H}^{(2,3)}, \quad H_\mu^{(1)} := \begin{pmatrix} A_{22} & \mu A_{23} \\ \mu A_{23}^* & A_{33} \end{pmatrix}; \\ H_\mu^{(2)}: \mathcal{H}^{(1,3)} &\rightarrow \mathcal{H}^{(1,3)}, \quad H_\mu^{(2)} = \begin{pmatrix} A_{11} & \mu A_{12} & 0 \\ \mu A_{12}^* & A_{22} & \mu A_{23} \\ 0 & \mu A_{23}^* & A_{33} \end{pmatrix}.\end{aligned}$$

$\alpha = 1, 2$ sonlari uchun $h_\mu^{(\alpha)}$ va $H_\mu^{(\alpha)}$ operatorli matrisalarning spektrlarini tadqiq qilamiz.

$h_\mu^{(1)}$ operatorning spektri.

Chekli o'lchamli qo'zg'alishlarga muhim spektrning o'zgarmasligi haqidagi mashhur Veyl teoremasiga ko'ra,

$$\sigma_{ess}\left(h_\mu^{(1)}\right) = [\varepsilon + m; \varepsilon + M]$$

Tenglik o'rinni bo'ladi, bu yerda m va M sonlari quydagicha aniqlangan:

$$m = \min_{k_1 \in \mathbb{T}^d} u(k_1), M = \max_{k_1 \in \mathbb{T}^d} u(k_1).$$

$h_\mu^{(1)}$ operatorning diskret spektrini aniqlash maqsadida $\mathbb{C} \setminus [\varepsilon + m; \varepsilon + M]$ sohada regular bo'lgan

$$\Delta_\mu(z) := \varepsilon - z - \mu^2 \int_{\mathbb{T}^d} \frac{v^2(t) dt}{\varepsilon + u(t) - z},$$

funksiyani qaraymiz. Odatda, $\Delta_\mu(\cdot)$ funksiyaga $h_\mu^{(1)}$ operatorga mos Fredholm determinant deyildi.

1-tasdiq. $z \in \mathbb{C} \setminus [\varepsilon + m; \varepsilon + M]$ soni $h_\mu^{(1)}$ operatorning xos qiymati bo'lishi uchun $\Delta_\mu(z) = 0$ bo'lishi zarur va yetarlidir.

Bu tasdiqdan quydagи natija kelib chiqadi:

$h_\mu^{(1)}$ operatorning diskret spektri

$$\sigma_{disc}\left(h_\mu^{(1)}\right) = \{z \in \mathbb{C} \setminus [\varepsilon + m; \varepsilon + M] : \Delta_\mu(z) = 0\}$$

kabi aniqlanadi.

$\Delta_\mu(\cdot)$ funksiyaning monotonlik xossasiga ko'ra, $h_\mu^{(2)}$ operator ko'pi bilan ikkita oddiy xos qiymatlarga ega bo'lib, ulardan biri $\varepsilon + m$ dan chapda, ikkinchisi esa $\varepsilon + M$ dan o'ngda joylashgan bo'ladi.

$h_\mu^{(2)}$ operatorning spektri.

2-tasdiq. $h_\mu^{(2)}$ operator muhim spektri uchun

$$\sigma_{ess}\left(h_\mu^{(2)}\right) = [\varepsilon + 2m; \varepsilon + 2M] \cup \bigcup_{k_1 \in \mathbb{T}^d} \{u(k_1) + \sigma_{disc}\left(h_\mu^{(1)}\right)\}$$

tenglik o'rinni. Bundan tashqari, $\sigma_{ess}\left(h_\mu^{(2)}\right)$ to'plam ko'pi bilan uchta kesmalar birlashmasidan iborat bo'ladi.

$h_\mu^{(2)}$ operatorli matrisaning diskret spektrini o'rganish maqsadida $\mathbb{C} \setminus \sigma_{ess}\left(h_\mu^{(2)}\right)$ sohada regular bo'lgan

$$\Omega_\mu(z) := \varepsilon - z - \mu^2 \int_{\mathbb{T}^d} \frac{v^2(t) dt}{\Delta_\mu(z - u(t))}$$

funksiyani qaraymiz. U holda $z \in \mathbb{C} \setminus \sigma_{ess}\left(h_\mu^{(2)}\right)$ soni $h_\mu^{(2)}$ operatorli matrisaning xos qiymati bo'lishi uchun $\Omega_\mu(z) = 0$ bo'lishi zarur va yetarlidir. Shu sababli

$$\sigma_{disc}\left(h_\mu^{(2)}\right) = \{z \in \mathbb{C} \setminus \sigma_{ess}\left(h_\mu^{(2)}\right) : \Omega_\mu(z) = 0\}$$

tenglik o'rinnidir. Aniqlanishiga ko'ra, $\Omega_\mu(\cdot)$ funksiya $\mathbb{R} \setminus \sigma_{ess}\left(h_\mu^{(2)}\right)$ to'plamda monoton kamayuvchi funksiya ekanligidan $h_\mu^{(2)}$ operatorli matrisa ko'pi bilan to'rtta oddiy xos qiymatlarga ega bo'lishi keilib chiqadi.

$H_\mu^{(\alpha)}$, $\alpha = 1, 2$ operatolarning spektrlari.

3-tasdiq. $H_\mu^{(1)}$ operatorli matrisa sof muhim spektrga ega va

$$\sigma\left(H_\mu^{(2)}\right) = [\varepsilon + 3m; \varepsilon + 3M] \cup \bigcup_{k_1, k_2 \in \mathbb{T}^d} \{u(k_1) + u(k_2) + \sigma_{disc}\left(h_\mu^{(1)}\right)\}.$$

Bundan tashqari, $\sigma\left(H_\mu^{(1)}\right)$ to'plam ko'pi bilan uchta kesmalar birlashmasidan iborat bo'ladi.

4-tasdiq. $H_\mu^{(2)}$ operator sof muhim spektrga ega bo'lib,

$$\sigma\left(H_\mu^{(2)}\right) = \sigma\left(H_\mu^{(1)}\right) \cup \bigcup_{k_1 \in \mathbb{T}^d} \{u(k_1) + \sigma_{disc}\left(h_\mu^{(2)}\right)\}$$

tenglik o‘rinlidir, bundan tashqari, $\sigma(H_\mu^{(3)})$ to‘plam ko‘pi bilan yettita kesmalar birlashmasidan iborat bo‘ladi.

Ta’kidlash joizki, ko‘p hollarda, $H_\mu^{(2)}$ operatorga $\mathcal{A}_\mu$ operatorli matrisaga mos kanal operator deyiladi va $\sigma_{ess}(\mathcal{A}_\mu) = \sigma(H_\mu^{(2)})$ tenglik o‘rinlidir.

Yuqorida keltirilgan fikr-mulohazalardan

$$\sigma(A_{33}) \subset \sigma(H_\mu^{(1)}) \subset \sigma(H_\mu^{(2)}) = \sigma_{ess}(\mathcal{A}_\mu)$$

Spektral munosabatlar kelib chiqadi.

Foydalanimanligi adabiyotlar:

1. A.I.Mogilner. Hamiltonians of solid state physics at few-particle discrete Schrodinger operators: Problems and results. Advances in Sov. Math. 5 (1991), pp. 139 – 194.
2. V.A.Malishev, R.A.Minlos. Linear infinite-particle operators. Translations of Mathematical Monographs, 143. AMS, Providence, RI.
3. K.O.Friedrichs. Perturbation of spectra in Hilbert space, AMS., Providence, Rhode Island (1965).
4. M.Hubner, H.Spohn. Spectral properties of the spin-boson Hamiltonian. Ann. Inst. H. Poincare Phys. Theor. 62 (1995), pp. 289 – 323.
5. H.Spohn. Ground states of the spin-boson Hamiltonian. Commun. Math. Phys. 123 (1989), pp. 277 – 304.
6. R.A.Minlos, H.Spohn. The three-body problem in radioactive decay: The case of one atom and at most two photons in American Mathematical Society Translations-Series 2 (Amer. Math. Soc., Providence, RI, 1996), pp. 159 – 193.
7. M.Muminov, H.Neidlhardt, T.Rasulov. On the spectrum of the lattice spin-boson Hamiltonian for any coupling: 1D case. J. Math. Phys., 56 (2015), 053507.

Alimardon Atamuratov Abdrimovich (V.I.Romanovskiy nomidagi Matematika instituti, f-m.f.n.), alimardon01@mail.ru),

Olimboy Allaberganov Rustamovich (Urganch davlat universiteti Matematik tahlil kafedrasini magistranti; allaberganovolimboy1@gmail.com)

$\mathbb{C} \setminus \mathbb{N}$ - PARABOLIK KO‘PXILLIKDA POLINOMLAR FAZOSI

Annotatsiya. Biz ushbu maqolada kompleks tekislikdan natural sonlarga mos nuqtalarni chiqarib tashlash orqali hosil qilingan ushbu $X = \mathbb{C} \setminus \mathbb{N}$ bir o‘lchamli kompleks ko‘pxillikni ko‘rib chiqamiz. Ishning maqsadi ushbu ko‘pxillikning parabolikligini ko‘rsatish va bu parabolik ko‘pxillikda polinomlar fazosini tadqiq etishdan iborat.

Аннотация. В статье мы рассматриваем одномерный комплексный многочлен, образованный вычитанием точек, соответствующих натуральным числам, из комплексной плоскости. Цель работы – показать параболичность этого многочлена $X = \mathbb{C} \setminus \mathbb{N}$ и изучить пространство многочленов от этого параболического многочлена.

Annotation. In this article, we consider this one-dimensional complex polynomial formed by subtracting points corresponding to natural numbers from the complex plane. The aim of the paper is to show that this polynomial $X = \mathbb{C} \setminus \mathbb{N}$ is parabolic and to study the space of polynomials in this parabolic polynomial.

Kalit so‘zlar: Shteyn ko‘pxilli, plurisubgarmonik funksiyalar, S – parabolik, S^* – parabolik, polinom, parabolik ko‘pxillik.

Ключевые слова: многообразие Штейна, плорисубгармонические функции, S – параболические, S^* – параболические, полиномиальные, параболическое многообразие.

Key words: Stein manifold, plurisubharmonic functions, S – parabolic, S^* – parabolic, polynomial, parabolic manifold.

MUNDARIJA

FIZIKA-MATEMATIKA

Vapayev Murodbek Ergashovich, Davletov Ikram Yusubovich, Boltaev Ganjaboy Sapayevich, Sobirov Bekzod Raxim o‘g‘li. Pikosekund impulsli lazer nurlanishi ta’sirida aluminiy sirtida hosil bo‘lgan plazmaning optik xususiyatlari.....	3
Tosheva Nargiza Ahmedovna. umumlashgan Fridrixs modellari oilasining musbatlik shartlari.....	11
Latipov Hakimboy Mirzo o‘g‘li. To‘rtinchli tartibli operatorli matritsaning blok elementlari orasida spektral munosabatlar.....	15
Alimardon Atamuratov Abdrimovich, Olimboy Allaberganov Rustamovich. C \ N - Parabolik ko‘pxillikda polinomlar fazosi.....	18
Mahkamov Erkin Musurmanovich, Bozorov Jo‘rabek Tog‘aymurotovich. Matritsaviy poliedrda Veyl-Xua Lo-Ken integral formulasi.....	21
Rasulov To‘lqin Husenovich, Sharipova Mubina Shodmonovna. Qirqilgan Fok fazosidagi uchinchi tartibli operatorli matritsaga mos kvadratik va kubik sonli tasvirlar.....	27
Жўраев Шуҳрат Исройлович. Синхронизация движения твердого тела при воздействии вибрационных нагрузок.....	31

FALSAFA

Bo‘riyev Mansur. Modernizatsiya haqida g‘oyalar va ularning turlari.....	35
Гуламова Мунисхон Махмудовна. Хожа Мухаммад порсонинг “Таҳқикот” асарида инсон тушунчаси ҳақида.....	38
Ibragimov Izzatbek. Turkistonda jadidchilik harakati va uning rivojlanish tendensiyalari.....	42
Sadanova Dilnoza Alimbayevna. Intellektual boy va sotsiokreativ yangi avlodni tarbiyalash – ma’naviy-madaniy taraqqiyotning asosi.....	45
Матмуратов Азизбек Абдикаримович. Фаридиддин Аттор яшаган давр: ижтимоий-сиёсий вазият, маънавий-маърифий мухит.....	47
Қаландарова Гавхар Сулаймоновна. Шахс шаклланишида билимнинг ўрни.....	51

TILSHUNOSLIK

Нурманова Дилфуза Абдухамидовна. Содда гапларда мўътадиллашув.....	55
Matyakubov Hakimboy. Turli tizimdagи tillar toponimlarini qiyosiy o‘rganishning umumnazariy masalalari.....	59
Имаминова Шуҳратхон Салижановна. Фразеологияни ўрганишнинг назарий аҳамияти.....	63
Воситов Валижон Абдуваҳобовиҷ. Инглиз тилида туркизмларнинг фонетик ассимиляциялашуви...66	

ADABIYOTSHUNOSLIK

Yangiboyeva Sohiba Ro‘zmat qizi. Diniy-ma’rifiy motivlarning badiiy sintezi ilmiy muammosining o‘zbek adabiyotshunoslida o‘rganilishi xususida.....	70
Мухаммедова Нилуфар Элибоевна. Америка хиндулар адабиётида мистик реализм асослари.....	72
Данабоев Хуршид Нафасович. Бадиий асарларда камбағаллик сабаблари ва ижтимоий оқибатларининг ifodasi xususida.....	75

PEDAGOGIKA

Машарипова Феруза Жуманазаровна. CBI/STEM технологиялари татбиқида аффектив фильтр таъсири: интерференция ва транспозиция.....	78
Boymirzaev Qobil Karimjonovich. O‘zbekiston yoshlarining mehnat migratsiyasi muammolarini bartaraf etishda ta’lim tizimining o‘rni va ahamiyati.....	81
Yuldashev Qaxramon Kamulovich. Maktab o‘quvchilariga milliy hunarmandchilikni o‘rgatishning pedagogik mexanizmlari.....	83
Тураев Хумайддин Абдуғаффоровиҷ. Модулли-компетенциявий ёндашув асосида бўлажак чизмачилик фани ўқитувчиларининг лойиҳалаш компетентлигини ривожлантириш методикаси.....	89
Tursunova Gulnoza Qahorovna. Oliy o‘quv yurtlarida kimyonli o‘qitishda kompleksli keys metodining afzalligi.....	93